

Vuoden 2024 talousarvion ja vuosien 2025-2027 taloussuunnitelman hyväksyminen

Kunnanhallitus 27.11.2023 § 291

Valmistelija: talous- ja henkilöstöjohtaja Eero Raittila, puh. 040 663 7306

Kunnanjohtajan esitys vuoden 2024 talousarvioksi esiteltiin valtuustolle 23.10.2023. Esityksestä käytiin talousarvion laadinta-aikataulun mukaisesti lähetekeskustelu valtuuston kokouksessa 13.11.2023 ja samalla päätettiin veroprosenteista vuodelle 2023. Veroprosenttipäätökset olivat kunnanjohtajan talousarvioesityksen mukaisia. Kunnanhallitus piti 17.11.2023 talousarvioseminaarin talousarvioesityksensä valmistelemiseksi.

Kunnanjohtajan talousarvioesityksen 23.10.2023 esittelyn jälkeen kunnanhallituksen talousarvioesitykseen on tehty seuraavat sitovien erien muutokset:

Käyttötalousosa

- Hallintopalvelujen määrärahan vähennys 13.200 euroa. Henkilöstökulujen vähennys tarkentuneen henkilöstösuunnitelman johdosta.
- Talous- ja henkilöstöpalvelujen määrärahan lisäys 37.340 euroa. Henkilöstökulujen lisäys 17.340 euroa tarkentuneen henkilöstösuunnitelman johdosta. Palvelujen oston lisäys 20.000 euroa, koska tasapainottamisohjelman mukainen henkilöstön tekemien ehdotusten toimeenpano tapahtunut teknisellä palvelualueella työnjohdon päivystyksen lopettamisen myötä.
- Elinkeinopalvelujen määrärahan vähennys 30.000 euroa maanvuokratulojen tuloarvion kasvusta johtuen.
- Varhaiskasvatuksen määrärahan lisäys 227.720 euroa Leppäveden päiväkodin lisätilojen ja uuden lapsiryhmän perustamisesta johtuen.
- Perusopetuksen määrärahan vähennys 117.160 euroa. Kuhaniemen koulun lisätilan lisäkustannukset 56.840 euroa. Tasa-arvoraha, tulojen lisäys 64.000 euroa. Pohjoisen Laukaan kouluverkkoratkaisun toteutus syksyllä 2024 nettovaikutus 110.000 euroa.
- Tilapalvelun määrärahan lisäys 71.690 euroa. Pohjoisen Laukaan kouluverkkoratkaisun toteutus syksyllä 2024 nettovaikutus 68.000 euroa. Lisäksi sivistyspalveluiden lisätiloihin liittyvät kustannukset, joita vuokratulot eivät kata.
- Ruoka- ja puhtauspalvelun määrärahan vähennys 200 euroa sivistyspalvelun muutoksiin liittyvät sisäisten palvelujen muutokset.

Investointiosa

- Maanhankinnan investointimäärärahaa korotettiin 756.000 eurosta 1.256.000 euroon, johtuen vireillä olevasta merkittävästä maakaupasta.
- Kirkonkylän koulun parkkialueeseen varattu 240.000 euron määräraha poistettiin investointiohjelmasta
- Lievestuoreen sataman Osbu-hankkeen määräraha 10.000 euroa lisättiin investointiojelmaan

Rahoitusosa

- Rahoituslaskelmalle on lisätty 250.000 euroa antolainoja ja ottolainoja. Kyseessä on yleishyödyllisten hankkeiden välirahoituslainoja varten myönnettävä limiitti, jota voidaan käyttää, mikäli hakemuksia tulee.
- Lainakannan muutos on päivitetty käyttötalouden ja investointiosan muutosten perusteella

Muutosten perusteella talousarvion tekstit, taulukot ja kuvat on soveltuvin osin päivitetty ajantasaisiksi. Tekstiosiin on tehty lisäksi muita vähäisiä muutoksia ja korjauksia, jotka eivät vaikuta talousarvion sitoviin eriin.

Laukaan Kehitysyhtiö Oy:n toiminnalliset tavoitteet on täydennetty.

Perusopetuksen palveluverkkoratkaisua on talousarviossa aikaistettu alkamaan jo syksystä 2024. Valtuusto päättää palveluverkkoratkaisusta ja sen aikataulusta erikseen 11.12.2023. Talousarviokirjaus ei vaikuta valtuuston mahdollisuuteen päättää asiasta. Toimenpiteenä asia ei ole talousarviossa sitova, mutta se vaikuttaa perusopetuksen ja tilapalvelun sitoviin määrärahoihin.

Ruokapalvelun sopeutuksista on poistettu erillinen maininta Satavuon koulun kouluruokaan liittyvistä muutoksista. Sopeutettava euromäärä on yhdistetty ruokapalvelun muihin sopeutuksiin.

Vuoden 2023 pohjatiedoksi tulos- ja rahoituslaskelmaosaan sekä kuvioihin päivitettiin viimeisin tilinpäätösennuste.

Valtionosuusennuste päivitettiin kuntaliiton viimeisimmän ennusteen mukaiseksi. Päivitys paransi hieman valtionosuuksien määrää suunnitelmavuosilla.

Valtiovarainministeriön 17.11.2023 ilmoittamista valtionosuusleikkauksista lisättiin maininta soveltuviin osiin talousarviotekstiä. Leikkausten vaikutus määrärahoihin käsitellään erikseen talousarviomuutoksena, kun uudet valtionosuuslaskelmat valmistuvat.

Edellä kuvatut muutokset eivät olennaisesti muuta kunnanjohtajan talousarvioesityksen mukaista kuvaa talouden tunnusluvuista

suunnitelmakaudella. Seuraavassa talousarviovuoden 2024 olennaisia tunnuslukuja (1000 euroa):

Tuloslaskelma (1000 €)

Toimintakate 55.884,2
Verotulot 45.818,0
Valtionosuudet 15.640,0
Rahoituserät -2.685,0
Vuosikate 2.888,8
Poistot 7.775,0
Tilikauden tulos -2.886,2
Kertynyt yli-/alijäämä -5.430,1

Rahoituslaskelma (1000 €)

Investointimenot 5.385,0
Lainakannan muutokset -378,8
Lainakanta 106,1 miljoonaa euroa
Lainakanta/as 5.649 euroa

Esityslistaan/pöytäkirjaan liitetään talousarviokirja sekä sen liitteeksi kuuluva talouden tasapainottamisohjelma.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Linda Leinonen

Päätösehdotus

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se hyväksyy vuoden 2024 talousarvion ja vuosien 2025-2027 taloussuunnitelman. Kunnanhallitus päättää, että talousarvioon voidaan tehdä viranhaltijatyönä teknisiä korjauksia, jotka eivät vaikuta sitoviin tavoitteisiin.

Päätös

Keskustelun aikana kunnanjohtaja teki muutetun esityksen: Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se hyväksyy vuoden 2024 talousarvion ja vuosien 2025-2027 taloussuunnitelman sillä muutoksella, että perusopetuksen palveluverkkoratkaisu toteutetaan vasta vuonna 2025, mistä johtuen talousarvioon vuodelle 2024 perusopetukseen lisätään 110 000 euron määräraha ja tilapalveluista vähennetään 68 000 euron määräraha. Kunnanhallitus päättää, että talousarvioon voidaan tehdä viranhaltijatyönä teknisiä korjauksia, jotka eivät vaikuta sitoviin tavoitteisiin.

Kunnanjohtajan muutettu esitys hyväksyttiin.

Päätös

Keskustelun aikana tehtiin seuraavat muutosehdotukset (Talousarviokirjan rakenteen mukaisessa järjestyksessä):

Harri Hokkanen esitti, että talousarviokirjasta poistetaan maininta sivulta 80 "Kahden kyläkentän ylläpito lopetetaan (Savio ja Metsolahti)". Valtuusto hyväksyi esityksen yksimielisesti.

Amanda Vilhunen esitti, että:

1. Hyvinvointi- ja perhekeskus HYPE siirretään hyvinvointialueelle tai vaihtoehtoisesti toiminta lakkautetaan, säästö 292 000 euroa,
2. henkilöstöeduista luovutaan, säästö 200 000 euroa,
3. konsernihallinnon avustuksista, yhteistoimintaosuuksista sekä jäsenmaksuista vähennetään 200 000 euroa. Tomi Koskela, Joona Hintikka, Petri Valkonen, Arto Åkerman, Ilpo Oksanen ja Tommi Leppänen kannattivat esityksiä.

Harry Ruotsalainen esitti, että:

4. Talousarviokirjasta s. 49: Muut merkittävät taloudelliset vastuut: Poistetaan Leppäveden liikuntahalliin ja ylipainehalliin liittyvät menoerät koskien vuoden 2024 talousarviota ja vuosien 2025-2027 taloussuunnitelmaa. Petri Valkonen, Pasi Puupponen, Arto Åkerman, Kirsi Nieminen, Kauko Sinijärvi, Amanda Vilhunen ja Tommi Leppänen kannattivat esitystä.

Severi Hokkeri esitti, että:

5. Yksityistieavustuksia vähennetään 20 % vuonna 2024. Pasi Puupponen ja Mikko Saranen kannattivat esitystä.

Tommi Leppänen esitti, että:

6. Teknisen palvelualueen henkilöstömenoista vähennetään 20 000 euroa ja 10 000 euron lisämääräraha varataan asiointipalveluliikenteen jatkamiseen. Olli Puttonen, Amanda Vilhunen, Petri Valkonen ja Tomi Koskela kannattivat esitystä.

Harry Ruotsalainen esitti, että:

7. Vuoden 2024 investoinnit jätetään kokonaisuudessaan toteuttamatta. Petri Valkonen, Pasi Puupponen, Arto Åkerman, Kirsi Nieminen, Kauko Sinijärvi, Amanda Vilhunen ja Tommi Leppänen kannattivat esitystä.

Amanda Vilhunen esitti, että:

8. Osakkeiden ostoon ei varata rahaa vuonna 2024,
9. yritystonttien esirakentamiseen ei varata rahaa vuodelle 2024,
10. pääkirjaston korjaus- ja muutostöille ei varata rahaa vuonna 2024,
11. kohdentamaton investointimääräraha lasketaan 400 000 euroon

vuonna 2024,

12. Culture in Nature -hankkeen määräraha lasketaan 50 000 euroon vuonna 2024. Tomi Koskela, Joonas Hintikka, Petri Valkonen, Arto Åkerman, Ilpo Oksanen ja Tommi Leppänen kannattivat esityksiä.

Severi Hokkeri esitti, että

13. Investointiohjelmasta vähennetään 500 000 eurolla maahankinnan määrärahaa. Pasi Puupponen ja Mikko Saranen kannattivat esitystä.

Kokous keskeytettiin ajalle 18.45 - 19.02.

Koska oli tehty kunnanhallituksen esityksestä poikkeavia kannatettuja muutosehdotuksia, puheenjohtaja totesi, että asiasta on äänestettävä.

Puheenjohtaja ehdotti, että muutosehdotuksista äänestetään yksitellen yllä olevan numerojärjestyksen mukaisessa järjestyksessä siten, että äänestettäväksi asetetaan jokaisessa äänestyksessä kunnanhallituksen esitys ja kannatettu muutosehdotus. Äänestystapa hyväksyttiin.

1. Ensimmäisessä äänestyksessä puheenjohtaja ehdotti, että kunnanhallituksen ehdotuksen kannattajat äänestävät "JAA" ja Amanda Vilhusen ehdotuksen kannattajat äänestävät "EI". Äänestystapa hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 30 "JAA" ääntä ja 12 "EI" ääntä. Puheenjohtaja totesi, että valtuusto on hyväksynyt tältä osin kunnanhallituksen esityksen.

2. Toisessa äänestyksessä puheenjohtaja ehdotti, että kunnanhallituksen ehdotuksen kannattajat äänestävät "JAA" ja Amanda Vilhusen ehdotuksen kannattajat äänestävät "EI". Äänestystapa hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 28 "JAA" ääntä, 13 "EI" ääntä ja 1 "TYHJÄ" ääni. Puheenjohtaja totesi, että valtuusto on hyväksynyt tältä osin kunnanhallituksen esityksen.

3. Kolmannessa äänestyksessä puheenjohtaja ehdotti, että kunnanhallituksen ehdotuksen kannattajat äänestävät "JAA" ja Amanda Vilhusen ehdotuksen kannattajat äänestävät "EI". Äänestystapa hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 27 "JAA" ääntä, 14 "EI" ääntä ja 1 "TYHJÄ" ääni. Puheenjohtaja totesi, että valtuusto on hyväksynyt tältä osin kunnanhallituksen esityksen.

4. Neljännessä äänestyksessä puheenjohtaja ehdotti, että kunnanhallituksen ehdotuksen kannattajat äänestävät "JAA" ja Harry Ruotsalaisen ehdotuksen kannattajat äänestävät "EI". Äänestystapa hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 33 "JAA" ääntä ja 9 "EI" ääntä. Puheenjohtaja totesi, että valtuusto on hyväksynyt tältä osin kunnanhallituksen esityksen.

5. Viidennessä äänestyksessä puheenjohtaja ehdotti, että kunnanhallituksen ehdotuksen kannattajat äänestävät "JAA" ja Severi Hokkerin ehdotuksen kannattajat äänestävät "EI". Äänestystapa hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 33 "JAA" ääntä, 8 "EI" ääntä ja 1 "TYHJÄ" ääni. Puheenjohtaja totesi, että valtuusto on hyväksynyt tältä osin kunnanhallituksen esityksen.

6. Kuudennessa äänestyksessä puheenjohtaja ehdotti, että kunnanhallituksen ehdotuksen kannattajat äänestävät "JAA" ja Tommi Leppäsen ehdotuksen kannattajat äänestävät "EI". Äänestystapa hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 29 "JAA" ääntä ja 13 "EI" ääntä. Puheenjohtaja totesi, että valtuusto on hyväksynyt tältä osin kunnanhallituksen esityksen.

7. Seitsemännessä äänestyksessä puheenjohtaja ehdotti, että kunnanhallituksen ehdotuksen kannattajat äänestävät "JAA" ja Harry Ruotsalaisen ehdotuksen kannattajat äänestävät "EI". Äänestystapa hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 32 "JAA" ääntä ja 10 "EI" ääntä. Puheenjohtaja totesi, että valtuusto on hyväksynyt tältä osin kunnanhallituksen esityksen.

8. Kahdeksannessa äänestyksessä puheenjohtaja ehdotti, että kunnanhallituksen ehdotuksen kannattajat äänestävät "JAA" ja Amanda Vilhusen ehdotuksen kannattajat äänestävät "EI". Äänestystapa hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 27 "JAA" ääntä ja 15 "EI" ääntä. Puheenjohtaja totesi, että valtuusto on hyväksynyt tältä osin kunnanhallituksen esityksen.

9. Yhdeksännessä äänestyksessä puheenjohtaja ehdotti, että kunnanhallituksen ehdotuksen kannattajat äänestävät "JAA" ja Amanda Vilhusen ehdotuksen kannattajat äänestävät "EI". Äänestystapa hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 32 "JAA" ääntä ja 10 "EI" ääntä. Puheenjohtaja totesi, että valtuusto on hyväksynyt tältä osin kunnanhallituksen esityksen.

10. Kymmenennessä äänestyksessä puheenjohtaja ehdotti, että kunnanhallituksen ehdotuksen kannattajat äänestävät "JAA" ja Amanda Vilhusen ehdotuksen kannattajat äänestävät "EI". Äänestystapa

hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 30 "JAA" ääntä ja 12 "EI" ääntä. Puheenjohtaja totesi, että valtuusto on hyväksynyt tältä osin kunnanhallituksen esityksen.

11. Yhdennessätoista äänestyksessä puheenjohtaja ehdotti, että kunnanhallituksen ehdotuksen kannattajat äänestävät "JAA" ja Amanda Vilhusen ehdotuksen kannattajat äänestävät "EI". Äänestystapa hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 25 "JAA" ääntä ja 17 "EI" ääntä. Puheenjohtaja totesi, että valtuusto on hyväksynyt tältä osin kunnanhallituksen esityksen.

12. Kahdennessatoista äänestyksessä puheenjohtaja ehdotti, että kunnanhallituksen ehdotuksen kannattajat äänestävät "JAA" ja Amanda Vilhusen ehdotuksen kannattajat äänestävät "EI". Äänestystapa hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 28 "JAA" ääntä ja 14 "EI" ääntä. Puheenjohtaja totesi, että valtuusto on hyväksynyt tältä osin kunnanhallituksen esityksen.

13. Kolmannessatoista äänestyksessä puheenjohtaja ehdotti, että kunnanhallituksen ehdotuksen kannattajat äänestävät "JAA" ja Severi Hokkerin ehdotuksen kannattajat äänestävät "EI". Äänestystapa hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 25 "JAA" ääntä ja 17 "EI" ääntä. Puheenjohtaja totesi, että valtuusto on hyväksynyt tältä osin kunnanhallituksen esityksen.

Puheenjohtaja totesi kunnanhallituksen esityksen tulleen valtuuston päätökseksi hyväksytyt muutosehdotukset huomioiden. Lisäksi puheenjohtaja totesi, että §:ssä 61 tehdyn päätöksen taloudelliset vaikutukset perusopetuksen palveluverkon muutoksista huomioidaan vuoden 2024 talousarviossa.